

ኮቪድ-19፣ አገዳሲ ሓበሬታ ብዛዕባ እቲ ሓድሽ ኮሮናቫይረስ ከምኡ'ውን ብዛዕባ ሕጋጋት ጽሬትን ኣደብን

ሓድሽ ኮሮናቫይረስ/Coronavirus

ዝተሓደሰ ኣብ 29/10/2020

ኮሮና ይደምስስ

ዝወሓደ ሰብ ምርኻብ።

ርሕቀት ምግባር።

ማስክ ክኸደን ኣለዎ፡ ምግባር ርሕቀት እንድሕር ዘይከኣል ኮይኑ።

ግዴታ ማስኬራ ኣብ ብወግዒ ዝርከቡ ናይ ውሽጥን ደገን ቦታታት ከምኡ'ውን ኣብ ህዝባዊ መጎዓዘያ ብቐዕ'ዩ።

እንተዝከኣል ኣብ ገዛ ምስራሕ።

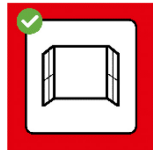
አእዳው ብጽኑዕ ምርሕጻብ።

ኣብ መንዲል ወይ ኣብ ኩርናዕ ምናት ምስዓልን ኢንጥሻ ክግበርን ኣለዎ።

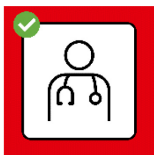
ብኢድ ሰላም ምባል ክውገድ ኣለዎ።

ኩሉ መዓልቲ ብዝተደጋጋሚ ምንፋስ።

ፍጻሜታት፡ ብወግዒ ካብ 50 ሰብ ከይበዝሕ ብግሊ ካብ 10 ሰብ ከይበዝሕ ምርኻቕ ኣብ ህዝባዊ ቦታ ካብ 15 ሰብ ከይበዝሕ

ምልክታት ሕማም ምስተቐልቀሉ ብቐልጠፍ መርመራ ክግበርን ኣብ ገዛ ክትረፍን ኣለዎ።

ኣሰራት ካበይ ከምዝመጽኡ መታን ክፍለጥ ኩሉ ግዜ ምሉእ ሓበሬታ ርክብ ክሕበር ኣለዎ።

ሰንሰለታት ልቡዳ ጠጠው ምባል፡ ንSwissCovid ኤፕ ዳውንሎድ ምግባርን ምውላዕን።

ኣብ ኣወንታዊ መርመራ፡ ግለላ፡ ኣብ ርክብ ምስ ኣወንታዊ/ፖሊቲካ ገተመርመረ ሰብ፡ ውሽጥ ንሕሙም/ኳራንተይን ።

ጥራይ ድሕሪ ብተሌፎን ዝተገብረ ምዝጋብ ኣብ ቤትጽሕፈት ሓኪም ወይ ኣብ ጨንፈር ህጹጽ ኩነታት።

ብዝበዝሕ ዝሕተቱ ሕቶታትን መልሲታትን ብዛዕባቲ ሓድሽ ኮሮናቫይረስ

መወዳእታ 2019 ሓድሻን ኣዝዩ ተላጋብን ሕማም ተቐልቂሉ። "ኮቪድ/Covid-19" እዩ ዝጽዋዕ። እዚ ሕማም ብቲ ሓድሽ ኮሮናቫይረስ እዩ ተላዒሉ፣ ኣብ ሓጺር ግዜ ኣብ ምሉእ ዓለም ተዘርጊሑ ኔሩ። ኣብዚ ናይ ጭብጥታት ወረቐት ፊደራላዊ ቤት-ጽሕፈት ጥዕና BAG መልሲታት ኣብ ዝበዝሑ ሕቶታት ብዛዕባ እቲ ሓድሽ ኮሮናቫይረስ ክትወሃቡ ኢኹም።

ልቦዳ ምስቲ ሓድሽ ኮሮናቫይረስ ብርቱዓት ሳዕቤናት ክህሉ ይኸእል። ሓዲሓዲ ሰባት ካብዚ ሕማም ይሞቱ። ስለዚ ኩሎም ሰባት ካብቲ ሓድሽ ኮሮናቫይረስ ክከላኸሉ ኣገዳሲ እዩ።

ርእሰ ተሓታትነት ወትሩ ኣገዳሲ እዩ። ካብ ልቦዳ ብዝበለጸ ብዝሰዕብ ኣገባብ ክትኸላኸሉ ትኸእሉ፣ ኣብ ኣርእስቲ ገጽ ናይዚ ሰነድ'ዚ ከምኡ'ውን ኣብ ፊደራላዊ ቤት-ጽሕፈት ጥዕና ዝተሰኣሉ ፖስተራት ዝተሓበሩ ሕጋዊ ጽሕፈትን ኣዲብን ምኽታል። ንኣብነት ዝስዕቡ፣ ኣእዳው ኩሉ ግዜ ብባሙና ምሕጻብን ርሕቕት ምግዳፍን።

ኣገደስቲ ግዴታታትን እገዳታትን ካብ 29 ጥቅምቲ 2020።

- ግዴታ ማስክ ኣብ ብዙሕ ትራፊክ ዘለዎም ውሽጢ ከተማታትን ውሽጢ ቁሽታትን ከምኡ ድማ ኣብ ብወግዒ ዝርከቡ ናይ ውሽጥን ደገን ቦታታት ትካላትን ኩባንያታትን
- ግዴታ ማስክ ምሉእ ስዊዘርላንድ ኣብ ቦታታት ህዝባዊ መገዳገዺ፣ ኣብ ወግዳዊ መገዳገዺታት፣ ነፈርቲ፣ ኣብ መደብራት ባቡር፣ መደብራትን መዓርፊታት ነፈርቲ
- ግዴታ ማስክ ንኩሎም ማእከላዊ-ምድያንን ሞያውያንን ቤት-ትምህርታት
- ናይ ማስኬራ ግዴታ ኣብ ስራሕ ኣብ ውሽጢ ብቐዕ እዩ፣ ብዘይካ ኣብ ነፍስወከፍ ቦታ ስራሕ እቲ ዝተመኸረ ርሕቕት ክኸተል እንድሕር ኪኢሉ
- ምእታው ናይ ርሕቕ ትምህርቲ ኣብ ዩኒቨርሲቲታትን ኮለጃትን
- እገዳ ኣብ ወግዳውያን ፍጻሜታት ልዕሊ 50 ሰባት ከምኡ'ውን ግላውያን ፍጻሜታት ልዕሊ 10 ሰባት
- እገዳ ንዘይተመደቡ ዝያዳ 15 ሰባት ዝሕዙ ፍጻሜታት
- ኣብ ቤት-መግብታት ብዝለዓለ ኣርባዕተ ሰባት ኣብ ሓዲ ጣውላ (ብዘይካ ቆልዑት ዘለዎም ወለዲ)
- ናይ እገዳ እዋን ካብ ሰዓት 11 ድ.ቀ. ክሳብ 6 ቅ.ቀ. ኣብ ቤት-መግብታትን ባራትን ብቐዕ እዩ
- ናይ ኮፍ ምባል ግዴታ ኣብ ቤት-መግብታትን ባራትን፣ መስተን መግብን ጥራይ ብኮፍ ምባል ክውሰድ ይፍቐድ
- ኣክያይዳ ክላባትን ዲስኮታትን ናይ ሳዕስዒት ገዛውትን ተኸልኪሉ እዩ
- ስፖርት ዕረፍቲ፣ እገዳ ዝያዳ 15 ሰባት ዘለውዎም ንጥፊታት፣ እገዳ ናይ ርክብ ስፖርት፣ ኣብ ውሽጣውያን ክፍልታት ማስክ ክኸደን ኣለዎ፣ ኣብ ደገ ማስኬራ ምኽዳን ወይ ርሕቕት ምግዳፍ፣ ቆልዑት ኣብ ግድነታዊ ቤት-ትምህርቲ ቀጺሎም ብዘይ ደረት ስፖርት ክገብሩ ይፍቐዱሎም።
- ባህሊ (መዝቃ፣ ትያትር፣ ሳዕስዒት ወዘተ) ናይ ተልመዶን ቦታ፣ ክሳብ 15 ሰባት ዝሕዙ ንጥፊታት ብምኽታል ግዴታ ማስኬራ ከምኡ'ውን ሕጋዊ ርሕቕት ተፈቐዶም። ሞያዊ ዓውዲ፣ ምልምማድን ሙዚቃዊ ፍጻሜን ድቐድ'ዩ።
- ኣቀራርባ መዘምራን ተኸልኪሎም እዮም፣ ምልምማድ ጥራይ ኣብ ናይ ሞያውያን መዘምራን ይፍቐድ
- እንተ-ዝከኣል ጥራይ ስራሕ ካብ ገዛ (Homeoffice) ምክያድ
- ግዴታ ኳራንተይን ንኣተውቲ

ምልክታ፣ ኣብ ገሊኡም ክፍለ-ሃገራት (ካንቶናት) ካብኡስ ዝጸንዑ ሕጋዊ ኣለው።

ልቦዳን ርክሳታትን

እቶም ናይ ጽሬትን ኣዲብን ሕጋዊ ስለምንታይ ክንድቲ ኣገደስቲ እዮም።

እቲ ሓድሽ ኮሮናቫይረስ ሰብ ገና ጸረ-ኣካል (መከላኸሊ) ዘይረኽበሉ ሓድሽ ዓይነት ቫይረስ እዩ። ንብዙሕ ዓይነታት ልቦዳን ሕማምን ክስዕብ ይኸእል። ስለዚ ዝርጋሐ እቲ ሓድሽ ኮሮናቫይረስ ብዝተኸለለ መጠን ክነገድሎ ኣለና።

ብሕልፊ ንክሓሙ ልዕል ዝበለ ተኸእሎ ዘለዎም ሰባት ክንሕልዎም ኣለና።

እዚኡም ዝስዕቡ እዮም።

- ዓባይቲ ሰባት (ርክሳ ንብርትዕ ዝበለ ኣክያይዳ ኣብ ሓዲ ልቦዳ ሓድሽ ኮሮናቫይረስ ምስቲ ዝውሰኽ ዘሎ ዕድመ እናበዘሐ ይኸይድ። ቅድም ዘለው ሕማማት ነቲ ርክሳ ብተወሳኺ ይውሰኹዎ።)
- ጥኑሳት ኣንስቲ
- ዝስዕቡ ቅድመ-ሕማማት ዘለዎም ዓባይቲ።
 - ጸቕጢ ደም
 - መትኒ-ልባዊ ሕማማት
 - ሽኮርያ
 - ሕዳራት ናይ ምስትንፋስ ሕማማት
 - መንሸር
 - ንስርዓተ ምክልኻል ብያነ ዘድከሙ ሕማማትን ፍወሳታትን
 - ብርቱዕ ልዕሊ-ሚዛን (ህዝርጥና፣ 40ን ዝያዳን BMI ዘለዎም)

ካብቶም ብፍላይ ዝተደገገቱ ሰባት ከምዝኾንኩም ርግጸኛ ተዘይኮይንኩም፣ ብኸብረትኩም ንሓኪምኩም ተወከሱ ኢኹም።

ኩላትና ነቶም ሕጋጋት አደብን ጽሬትን እንተ ተኸተልናዮም ነዚእም ሰባት ውን ብዝሓሸ ክንከላኸሎም ንኸእል። እዚ ክንገብር ከለናሲ ዋላ ብርቱዕ ሕማማት ዘለዎም ሰባት ኣብቶም ጥዕናውያን ትካላት ቀጺሎም ጽቡቕ ንክሕከሙ ውን ሓገዝቲ ክንከውን ንኸእል። ኣብቶም ጨናፍር ጻዕቂ (ኢንተንሲቭ-ሲታሰዮን) እቶም መሓከሚ ክፍልታትን ናይ ትንፋስ መሳርሒታትን ብወሰን ተቐሪቦም።

ልዕሊ ዕድመ 65 ኢኹም፣ ወይ ጠኒስክን ወይ ሓደ ካብቶም ኣብ ላዕሊ ዝተዘርዘሩ ቅድመ-ሕማማት ኣለኩም፣ ከምዚ ክትኸላኸሉ ትኸእሉ።

ቀጺልኩም ነቶም ናይ ጽሬትን አደብን ሕጋጋት እንተ ተኸተልኩምካብ ልቦዳ ብዝበለጸ ክትኸላኸሉ ትኸእሉ። ዝሰዕቡ ለበቂታት ብቐዓት እዮም።

- ኩሉ ግዜ ደጋጊምኩም እእዳውኩም ጽቡቕ ጌርኩም ብሳሙና ተሓጸቡ።
- ናብ ካልኣት ሰባት ርሕቐት ትገድፉ (ብውሕዱ 1.5 ሜትር)።
- ናይ ማስኬራ ግዴታ ኣብ ህዝባዊ መገዳገዺ ተኸተሉ።
- ዋላ ምስ አዕሩኽ ወይ ስድራ እንተትራኽቡ ነቶም ናይ ጽሬትን አደብን ሕጋጋት ተኸተሉ ኢኹም። ንኣብነት መግቢ ካብ ዝኾነ ነገር ከተውጽኡ ከለኹም ምስቲ ማዕረ መመታተሪ ዘይምትንካፍ ወይ ካብ ማዕረ ብርጭቕ ዘይምስታይ፣ ወዘተ...
- ግዜታት ኣብ ብዙሕ ሰብ ዝግዕዙሉ ቦታታት ክትውግዱ ይሕሸኩም (ንኣብነት ብዙሕ ሰብ ዝኸዱሉ ግዜታት ኣብ ህዝባዊ መገዳገዺ ወይ ኣብ መደበር ባቡር፣ ምሽማት ኣብ ቀዳም)። ብዝኾነ ኣብ ብዙሕ ሰብ ዝግዕዙ ቦታታት እንድሕር ትህልዉ ከምኡ ድማ ዘድሊ ርሕቐት ክትኸተሉ እንተዘይከአልኩም፣ ምሽዳን ናይ ጽሬት ማስኬራ ንመኸረኩም ኢና።

ሓደ ወይ ካብ ሓደ ንላዕሊ ምልክታት ሕማም ከም ሰዓል (ብብዝሒ ደረጃ ሰዓል)፣ ቃንዛ ጉሮሮ፣ ሕጽረት ምስትንፋስ፣ ቃንዛ ጡብ፣ ረስኒ ወይ ሃንደበታዊ ምጥፋእ ናይ ምስታትን ናይ ምስትምቐርን ህዋሳት፣ ኣለኩም ዶ፣ ከምዚ ምስኸኸውን ቀልጢፍኩም ናብ ሓኪምኩም ወይ ሆስፒታል ደውሉ። ቀዳም ይኹን ሰንበት ብዘየገድስ፣ ናይ ሕማም ምልክታትኩም ግለጹ ከምኡ'ውን ካብቶም ልዑል ናይ ሕማም ተኸእሎ ዘለዎም ሰባት ምጅንኩም ሓብሩ።

ኣብ ጥንሲ ስለዘለኹ ካብ ሕማም ኮቪድ-19 ብብርቱዕ ክትሓምሚ ፍልይ ዝበለ ርክሳ ኣለኩ። እንታይ ከተስተውዕሉ ኣለኩ።

እንድሕር ጠኒስኩ ብዝተኸለለ መጠን ካብ ልቦዳ ሓድሽ ኮሮናቫይረስ ክትኸላኸሉ ይግብኣኩ። ስለዚ ምኽርታትና ንብፍላይ ኣብ ድንገት ዘለው ሰባት ክትኸተልዮም ንመኸረኩ (ቅድም ዘሎ መልሲ ረአይ)።

ኣብ ቦታ ስራሕ ኣስራሒኹ ብሕጊ ምክልኻል ኣደ፣ ንስኹ ከም ጥንስቲ ሰበይቲ ካብ ልቦዳ ምስቲ ሓድሽ ኮሮናቫይረስ ብዝበለጸ ከምተኸላኸልኩ ንክረጋገጽ ግዴታ ኣለዎ። እዚ እንተዘይከአል ኮይኑ፣ ኣስራሒኹ ኣማራጺታት ከቐርበልኩ ኣለዎ። ቀጺሊ ምክያድ ስራሕ እንተዘይከአል ኮይኑ፣ ናይ ደቀንስትዮ ሓኪምኩ ናይ ስራሕ እገዳ ከ(ተ)ቐርበልኩ ይኸእል።

እንድሕር ጠኒስኩ ምስቲ ሓድሽ ኮሮናቫይረስ ምሕማም ክሳብ ከቢድ ጉዳይ ሕማም ክበጽሕ ከምዝኸእል ብሓድሽ መጽናዕትታት ተረጋጊጹ። ብሕልፍ እንድሕር ንኣብነት ልዕሊ-ሚዛን ኣለኩ፣ ልዕሊ ዝበለ ዕድመ ወይ ፍልይ ዝበሉ ሕማማት እንተለውኹ። ሕጂ ገና ብዙሓት ምስ ጥንስን ኮቪድ-19 ዝተኣሳሰሩ ሕቶታት ኣይተመለሹን ኣለው። ኣደን ቆልዓን ግና ካብ ጥንቃቕ ብሕልፍ ምክልኻል ክረኽቡ ኣለዎም።

ናይ ሕማም ምልክታት ኣባኹም እንተተቐልቐሎልዎም ብዝቐልጠፉ ናይ ደቀንስትዮ ሓኪምክን ደውሉ፣ ዝኾነ ኣድላይ ስጉሚ መታን ክትማኸሪ።

እቲ ሓድሽ ኮሮናቫይረስ ብኸመይ ይመሓላለፍ።

እቲ ቫይረስ ብዝበዝሕ ኣብ ቀረባን ንውሕ ዝበለን ርክብ ይመሓላለፍ። ካብ ዝተለበደ ሰብ 1.5 ሜትር ወይ ካብኡ ንታሕቲ ዝኸውን ርሕቐት ብዘይ ምክልኻል እንተተገብረ (ምክልኻል፣ ንኣ. ክልተእም ሰባት ማስኬራ ይኸደኑ)። ምስቲ ዝተለበደ ሰብ ንውሕ ዝበለን ቀረባን ርክብ እንተተገሩ፣ ናይ ልቦዳ ከኣ ብዝይዳ ተኸእሎ ኣሎ።

እቲ ሓድሽ ኮሮናቫይረስ ከምዝሰዕብ ክመሓላለፍ ይኸእል።

- **ብገጣባትን ኣእርሳላ(Aerosole)።** እቲ ዝሓማማ ሰብ ኣተንፊሱ፣ ንጥሾ እንተ ኢሉ ወይ እንተ ሲዒሉ እቶም ቫይረሳት ብቐጥታ ኣብ ልፋጭ ኣፍንጫ፣ ኣፍ ወይ ኣዲንቲ ናይ ኣብ ቀረባ ዘለው ካልኣት ሰባት ክበጽሕ ይኸእል (1.5 ሜትርን ትሕቲኡን)። ብተወሰኸቲ ርሕቐታት ዝኸውን ምትሕልላፍ ብረቐቐቲ ንጣባት (Aerosole) ብዙሕ ግዜ ኣይፍጸምን እዩ። እዚ ዓይነት ምትሕልላፍ ብሕልፍ ኣብ ብርቱዕ ዝበለ ትንፋስ ዘድልዮም ንጥፈታት ተራ ክጻወት ይኸእል። እዚ ንኣብነት ኣብ ኣካላታዊ ስራሕ፣ ስፖርት፣ ዓው ዝበለ ምዝራብን ምድራፍን ይፍጸም እዩ። እዚ ኣብ ንውሕ ዝበለ ጽንሓት ኣብ ብውሑድ ወይ ፈጺሙ ዘይተናፈሱ ክፍልታት ብቐዕ እዩ፣ ብፍላይ እዚእም ክፍልታት ንኣሸቱ እንተኾይዮም።
- **ብዛዕባ ቦታታትን ኣእዳውን።** ዝተለበዱ ሰባት እንተ ስዒሎምን እንጥሾ እንተበሉን፣ እቶም ተላገብቲ ንጣባት ኣብ ኣእዳዎም ይበጽሑ ወይ ኣብ ቀረባ ዘለው ቦታታት። ካልእ ሰብ ክልከፍ ይኸእል። እዚእም ንጣባት ብኢዱ እንድሕር ተቐቢሉ ከምኡ'ውን ሽዑ ን ኣፍ፣ ኣፍንጫ ወይ ኣዲንቲ እንድሕር ተንኪፉ።

መዓስ ኢኹ ንሰባት ክተልግቡሎም ትኸእል።

ተዓዘቡ። ብኮሮናቫይረስ ዝሓመመ ሰብ ንነዊሕ እዋን ንካልኣት ሰባት ክልግብ ይኸእል። እዚ ማለት።

- ድሮ ክልተ መዓልቲ ቅድሚ እቲ ምልክታት ምጅማር - ገና ሕማም ከምዝለገበካ ክይተረደኣካ ከሎ ማለት እዩ።
- ኣብቲ ምልክታት ዘለካ እዋን ንኸልኣት ናይ ምልባድ ተኸእሎኻ ኣዘዩ ልዑል እዩ።
- ድሕሪ ናይ ምሕዋይ ስምዒት እንተወሓደ ክሳብ 48 ሰዓታት ገና ንሱብ ክትልብድ ትኸእል። ስለዚ ርሕቐት ገና ክትሕልወን ኣእዳውኩም ቀጺሊ ብግብእ ብሳሙና ክትሕጸቡን ይግባእኩም።

ምልክታት፣ ምርመራን ሕክምናን

አብ ምሕማም ምስቲ ሓድሽ ኮሮናቫይረስ ኣየኖት ምልክታት ይቐልቀሉ፡፡

<p>እዞም ዝሰዕሱ ምልክታት ብብዝሒ ይርአዩ፡</p> <ul style="list-style-type: none"> • ሰዓል (ሙብዛሕትኡ ግዜ ደረቕ ሰዓል) • ቃንዝ ጉሮሮ • ሕጽረት እስትንፋስ • ኣፍ-ልቢ • ረስኒ • ናይ ምሽታትን ወይ/ውን ናይ ምስትምቐርን ህዋሳት ብሃንደብ ምጥፋእ 	<p>ብዝተረፈ ዝሰዕሱ ምልክታት ክቐልቀሉ ይኽእሉ፡</p> <ul style="list-style-type: none"> • ቃንዝ ርእሲ • ሓፈሻዊ ድኻም፣ ቀጨውጨው • ናይ ኩባድን መዓንጣን ጸገማት (ስግድግድ፣ ምትፋእ፣ ውጽኢት፣ ቃንዝ ኩባዲ) • ሰዓል ኣፍንጫ • ቃንዝ ጨዋዳታት • ነድሪ ቆርቦት
---	--

እቶም ምልክታት ዝተፈላለዩ ብርታዕ ኣለዎም፣ ቀለልቲ ምልክታት ውን ከረአዩ ይኽእሉ እዮም። እንተላይ ሽግራት ከም ንኣብነት ነድሪ ሳንብእ ክፈጥሩ ይኽእሉ።

ሓደ ወይ ካብ ሓደ ንላዕሊ ካብቶም ብብዝሒ ዝርአዩ ምልክታት ሕማም ምስዝህልወኩም ብኮሮናቫይረስ ሓጺምኩም ክትኮኑ ትኽእሉ ኢኹም።

ከምኡ ምስዝኸውን፡

- ኣብ ዝዛ ክትተርፉን ዝኹኑ ርክባት ማስ ካልኣት ሰባት ክትውግዱ ኣለኩም።
- ነቲ ኮሮናቫይረስ ቸክ/ፈተና (check.bag-coronavirus.ch) ግበሩ ወይ ናብ ንኣኪምኩም ደውሉ ኢኹም። ኩሎም ሕቶታት ኣብ መርመራ/ቸክ ኣንላይን ወይ ብተሌፎን ብዝከኣለኩም ትምልኹ። ኣብ መወዳእታ ናይ ተግባር ምኽርታት ክትወሃቡ ከምኡ'ውን ኣድላይ ተኸይኑ መርመራ ንክትገብሩ መምርሒ ክትወሃቡ ኢኹም።
- ን«ምግላል» ዝምልከት መምርሒታት ኣንብቡ (www.bag.admin.ch/neues-coronavirus-downlaods) ከምኡ'ውን ነቲ መምርሒታት ብግቡእን ብቐጻልን ሓልውዎ።

ዕድሜኹም ልዕሊ 65 ምስዝኸውን፣ እንተጠነስኩን ወይ ሕጻናት ሕማም ምስዝህልወኩም፣ ሓደ ወይ ካብ ሓደ ንላዕሊ ካብቶም ብብዝሒ ዝርአዩ ምልክታት ሕማም ኣባኹም ምስዝርአዩ፣ ቀልጢፍኩም ናብ ኣኪም ደውሉ። ቀዳም ይኹን ሰንበት ብዘየገድሱ።

እንታይ ከምትገብሩ ርግጻኛታት ኣይኮንኩምን፡

ውሑዳት ሕቶታት ናይ ኮሮናቫይረስ ፍተሻ (**Coronavirus-Check**) ኣብ check.bag-coronavirus.ch ድሕሪ ምምላስኩም እንታይ ክትገብሩ ከምትኽእሉ ዝኹኑ ምኽሪ ካብ ፈደራላዊ ቤትጽሕፈት ጥዕና ክትወሃቡ (ብቋንቋ ጀርመን፣ ፈረንሳይ፣ ጥልያንን እንግሊዝን)።

ኣብ ሓብሬታ መርብብ ክፍለ-ሃገር Waadt coronavirus.unisante.ch/evaluation ብ8 ተወስኹቲ ቋንቋታት ናይ ኮሮናቫይረስ ፍተሻ (**Corona-Check**) ትረኽቡ።

ምፍታሽ ጥዕናዊ ሕቶታት ናይ ኮሮናቫይረስ (Coronavirus-Check) ንምያዊ ሕክምናዊ ምኽሪ፣ ውጽኢት መርመራን ሕክምናን ኣይትክእን እዩ። ኣብቲ ፍተሻ ዝግለጹ ምልክታት ምስ ካልኣት ሕማማት ዝተኣሳሰሩ፣ ካልእ ዓይነት ስጉምቲ ዘድልዮም ምልክታት ክኹኑ ይኽእሉ እዮም።

እንዳገደዱ ዝኹኑ ወይ ዘሻቑሉኹም ብርቱዓት ምልክታት ሕማም ምስዝህልወኹም፣ ኩሎ ግዜ ንኣኪም ተወከሱ።

ትሕቲ ዕድመ 12 ዝገበረ ቆልዓይ ምልክታት ሕማም ኣለዎ። እንታይ ክንገብር ኣለና፣ ናብ ቤት-ትምህርቲ ወይ ናብ መእለዩ ጉጅለ ክኸይድ ይኽእል ይ፡፡

ብናይ ሕጂ ዘለው መጽናዕታት ቆልዑት እንተላይ ብኮሮናቫይረስ ክልብዱ ይኽእሉ። ትሕቲ ዕድመ 12 ዘለው ቆልዑት ከምቲ መንእሰያትን ዓቢይትን ዘለውዎም ምልክታት ሕማም ብዝወሓደ ኣለዎም። እቲ ቫይረስ ከኣ ናብ ካልኣት ሰባት ሳሕቲ እዮም ዝመሓላለፉ።

ኩነት 1፡ ቆልዓን ከምኡ'ውን ቀረባ ሰብ ርክብ ምልክታት ኣለዎም

ቆልዓኹም ምልክታት ናይ ክኸውን ዝኽእል ልብዓ ምስቲ ሓድሽ ኮሮናቫይረስ ኣለዎ ከምኡ'ውን ቀረባ ርክብ ቀረባ ርክብ ምስ ሓደ ምልክታት ናይ ልብዓ ዝሰከም ሰብ (ዝያዳ 12 ዓመት ዝገበረ ሰብ) ኔርዎ። ኣብዚ ጉዳይ ሽዑ እቲ ቀጻሊ ኣክያይዳ ካብ ውጽኢት ፈተና ቀረባ ርክብ ሰብ ይምርኮስ እዩ።

- ኣብ ኣወንታዊ ውጽኢት ፈተና ናይቲ ቀረባ ርክብ ሰብ፣ ቆልዓኹም ኣብ ዝዛ ክተርፍ ኣለዎ ከምኡ'ውን ብምዝርጋሩ ምስታ/ምስቲ ሓኪም ቆልዑት ከምርመር እዩ። ካብታ/ካብቲ ሓኪም ቆልዑት ሓብሬታ ብዛዕባ ቀጻሊ ኣክያይዳ ክትወሃቡ ኢኹም።
- ኣብ ኣሉታዊ ውጽኢት ፈተና ናይቲ ቀረባ ርክብ ሰብ፣ ቆልዓኹም ጥራይ 24 ሰዓት ብዘይ ረስኒ እንተጸኒሑ ወይ እቲ ሰዓል ብምሒር እንተተመሓይሹ ኣብ ቤት-ትምህርቲ ወይ ኣብ መእለዩ ትካል ክኸይድ ይፍቐድ።

ኩነት 2፡ ምልክታት ዘለውዎ ቆልዓ፣ ብዘይ ርክብ ምስ ዝሓመሙ

ቆልዓኹም ምልክታት ናይ ክኸውን ዝኽእል ልብዓ ምስቲ ሓድሽ ኮሮናቫይረስ ኣለዎ ግና ቀረባ ርክብ ምስ ሓደ ምልክታት ናይ ልብዓ ዝሰከም ሰብ (ዝያዳ 12 ዓመት ዝገበረ ሰብ) ኣይነበርን። ኣብ ሽዑ ጉዳይ እቲ ቀጻሊ ኣክያይዳ ካብቶም ምልክታት ከምኡ'ውን ካብ መርገጽ ጥዕና ቆልዓኹም ይምርኮስ እዩ።

- **ቆልዓኹም ቅሩብ ናይ ጉንፋዕ ምልክታት ኣለዎ** (ሰዓል ኣፍንጫ ወይ/ውን ቃንዛ ገሮሮ ወይ/ውን ቅሩብ ሰዓል) **ከምኡ'ውን ጽብቕ ሓፈሻዊ መርገጽ ኣለዎ**። ቆልዓኹም ንቤት-ትምህርቲ ወይ መእለዩ ትካል ብቀጻሊ ክኸይድ ይፍቐደሉ።
- **ቆልዓኹም ረስኒ ከምኡ ድማ ጽብቕ ሓፈሻዊ መርገጽ ኣለዎ**። ቆልዓኹም ኣብ ገዛ ክተርፍ ኣለዎ። 24 ሰዓት ብዘይ ረስኒ ምስጸንሖ ናብ ቤት-ትምህርቲ ወይ ናብ መእለዩ ትካል ክኸይድ ይፍቐደሉ። እቲ ረስኒ ቆልዓኹም ሰለስተ መዓልታት ወይ ዝያዳ እንድሕር ጸኒሑ፣ ነታ/ነቲ ሓኪም ቆልዑት ርኽብዎ/ዎ ኢኹም።
ኣብ ቆልዓኹም ቀጻልቲ ምልክታት (ጸገማት ከስዑ-መዓንጣ፣ ቃንዛ ርእሲ፣ ቃንዛ መሓውር፣ ስእነት ናይ ምሽታትን ምስትምቓርን ህዋሳት) እንተተቐልቁሎም፣ እቲ ቀጻሊ ኣክያይዳ ምስቲ/ምስታ ሓኪም ቆልዑት ተዘራረቡ ኢኹም።
- **ቆልዓኹም ብርቱዕ ሰዓል ከምኡ ድማ ጽብቕ ሓፈሻዊ መርገጽ ኣለዎ**። ቆልዓኹም ኣብ ገዛ ክተርፍ ኣለዎ። እቲ ሰዓል ኣብ ውሽጢ ሰለስተ መዓልታት ጥራይ ኣዕርዩ እንድሕር ተመሓይኹ ናብ ቤት-ትምህርቲ ወይ መእለዩ ትካል ክኸይድ ይፍቐደሉ። እቲ ብርቱዕ ሰዓል ቆልዓኹም ሰለስተ መዓልታት ወይ ዝያዳ እንድሕር ጸኒሑ፣ ነታ/ነቲ ሓኪም ቆልዑት ርኽብዎ/ዎ ኢኹም።
ኣብ ቆልዓኹም ቀጻልቲ ምልክታት (ጸገማት ከስዑ-መዓንጣ፣ ቃንዛ ርእሲ፣ ቃንዛ መሓውር፣ ስእነት ናይ ምሽታትን ምስትምቓርን ህዋሳት) እንተተቐልቁሎም፣ እቲ ቀጻሊ ኣክያይዳ ምስቲ/ምስታ ሓኪም ቆልዑት ተዘራረቡ ኢኹም።
- **ቆልዓኹም ረስኒ ወይ ብርቱዕ ሰዓል ወይ/ውን ሕማቕ ሓፈሻዊ መርገጽ ኣለዎ**። ብዛዕባ'ቲ ኣክያይዳ ምእንቲ ክትዘራረቡ ነታ/ነቲ ሓኪም ቆልዑት ርኽብዎ/ ርኽብዎ ኢኹም።

ምስትምቓር ምስቲ ሓድሽ ኮሮናቫይረስ ብኸመይ እዩ ዝሕከም፡

እቲ ሕክምና ኣብ ምህዳእ/ ምዝሓል ምልክታት ተደራቲ። ሕመማት ንምክልኻል ካልኣት ሰባት ይግለሉ። ብርቱዕ ሕመም ምስዝህሉ ምብዛሕትኡ ግዜ ሕክምና ኣብ ክፍሊ ሓደገኛ ኩነታት (ኢንተንሲቭ-ሽታሰዮን) ኣድላይ እዩ። ብፍልይ ዝበለ ኩነታት ተከኒካዊ ምስትንፋስ የድሊ እዩ።

ምስቲ ሓድሽ ኮሮናቫይረስ ዘይተሓሳሰሩ ጸገማት፣ ጸገማት፣ ናይ ሕመም ስምዒት ወይ ምልክታት ኣለውኹም ድዮም፡

ምስ ኮሮናቫይረስ ዘይተሓሳሰሩ ናይ ጥዕና ጸገማት፣ ሕመማትን ምልክታትን፣ ኣድህቦን ሕክምናን ግድን የድልዮም እዩ። ግዜ ከየጥፋእኩም ቀልጢፍኩም ሓገዝ ድለዩ። ናብ ሓኪም ደውሉ።

ሓድሽ ኮሮናቫይረስ እንተሎኒ መዓስ ክምርመር ኣለኒ፡

ዘይጥዕመኩም ወይ ምልክታት ሕመም ሓድሽ ኮሮናቫይረስ ይሰምዓኩም ዶ፣ ኣብ ገዛኹም ትረፉ፣ ነቲ Coronavirus-Check (check.bag-coronavirus.ch) ግበሩ ወይ ንሓኪምኩም ደውሉ ኢኹም። ኩሎም ሕቶታት ኣብ መርመራ/ፕክ ኣንላይን ወይ ብተለፎን ብዝከአለኩም ትምልሹ። ኣብ መወዳእታ ናይ ተግባር ምኽርታት ክትወሃቡ ከምኡ'ውን ኣድላይ ተኸይኑ መርመራ ንክትገብሩ መምርሒ ክትወሃቡ ኢኹም። ናይ ፈተና/ፕክ ውጽኢት ክሳብ ዘሎ ኣብ ገዛ ኩኑ።

ኣበይ ክምርመር እኽእል፡

ዝመርሑ ሓኻይም፣ ሆስፒታላት ወይ ፍሉይ ዝተሰመዩ ናይ ፈተና ማእከላት ነቶም ፈተናታት የካይዱ እዮም። ነቲ Coronavirus-Check (check.bag-coronavirus.ch) ክትገብሩ ትኽእሉ። እቲ ፈተና መርመራ ክትገብሩ ዘለኩም እንተዝመኸረኩም፣ እንታይ ክትገብሩ ዘለኩም መምርሒታት ክትወሃቡ ኢኹም።

እዚ መርበብ ሓበሬታ www.ch.ch/fr/coronavirus ናብ ክፍለሃገራውያን መርበባት ሓበሬታ የመሓላለፍ። ኣብኡ ሓበሬታ ብዛዕባ ሓድሽ ኮሮናቫይረስ ከምኡ'ውን ሓበሬታ ርክብ ክትረኽቡ ኢኹም።

መንግስቲ ኣብ መዓስ ጉዳይት ክፍሊታት ፈተና PCR ይኸፍሉ ድዮም፡

መንግስቲ ካብ 25 ሰኔ 2020 ኣትሒዙ ንክፍሊታት ፈተና (= ሞለኩላር-ባዮሎጂያዊ ፈተና PCR) ኩነታት BAG ምስተረኸቡ ይኸፍልዮ። ንኣብነት ምስ ኮቪድ 19 ዝሰማምዑ ምልክታት እንተለውኹም ከምኡ'ውን ሓኪምኩም መርመራ ልበዳ ናይ ሓድሽ ኮሮናቫይረስ ክትገብሩ እንድሕር ኣዚዙ/ዛ። መልእኽቲ ብSwissCovidApp ብርከብ ምስ ሓደ ዝተለበደ ሰብ እንተላይ ብቐዓት ኣለዎ።

ናይ ፈተና ኩነታት BAG እንተዘይተረኸቡ፣ መንግስቲ ንክፍሊታት ፈተና ኣይሰከምን እዩ። ንኣብነት ናይ ፈተና ውጽኢት ንመገኛ እንተዘድልዩኩም ክኸውን ይኸእል ወይ ፈተና ጥራይ ብድሊት ኣስራሒኹም እንተ ዝካየድ።

ኣኼባታት፣ ፍጻሜታት ከምኡ'ውን ንጥፈታት ዕረፍቲ

ኣየኖት ኣኼባታት ተኸልኪሎም፡

ኣብ ዝኾነ ህዝባዊ ቦታ **ዝያዳ 15 ሰባት** ዝሕዙ ሃንደ-ብታውያን መራኽቢታት ሰብ ተኸልኪሎም እዮም። ህዝባውያን ቦታታት ንኣብነት ወግዓውያን ቦታታት፣ ናይ ሕግረኛ መንገድታት ከምኡ ድማ ቦታታት ፓርኪንግ እዮም።

አየኖት ሕጋዊ ንግድ ግላውያንን ፍጻሜታት ብቅዓት እየም፤

አብ ግላውያን ፍጻሜታት ምስ አዕሩኽትን አዝማድን/ሰድራን (አብ ብወግዒ ዝርከቡ ቦታታት ዘይካየዱ፣ ንኣ. አብ ገዛ) **ብዝለዓለ 10 ሰባት** ክሳተፉ ይፍቐድሎም። ግላውያን ፍጻሜታት ብዝተኸለሉም መጠን ክትውግዱ ኣለኩም።

ዝያዳ 50 ተሳተፍቲ ዝሕዙ ፍጻሜታት ምክያድ ተኸልኪሉ እዩ። እዚ ዝኾኑ ስፖርታውያን፣ ባህላውያን ከምኡውን ካልኣት ፍጻሜታት ይምልከት። ብዘይካ ናይ ፓርላመንትን ክተማን ኣኼባታት ብእኡ ኣይተተንከፉን። ብቀጻሊ ዋላ ፖሊቲካውያን ሰላማዊ ሰልፍታት ከምኡውን ምእካብ ክታማት ንምርጫታትን ተበግሶታትን ይከኣሉ እዮም - ከም ቅድሚኡ ምስቲ ዘድልዩ ናይ ምክልኻል መጠንቀቓታት።

ንስፖርታውያንን ባህላውያንን ንጥፊታት ዕረፍቲ አየኖት ሕጋዊ ብቅዓት እየም፤

ናይ ስፖርትን ባህልን ንጥፊታት ዕረፍቲ አብ ውሽጢ ክፍልታት ክሳብ 15 ሰባት ፍቐዳት እየም፣ ጥራይ እኹል ርሕቕት እንተተገብረ ከምኡውን ማስኬራታት እንተተኸዲኖም። ዕብይ ዝበሉ ቦታውያን ኩነታት እንተለው፣ ከም ንኣ. ኣዳራሻ ተኒስ ወይ ሰፋሕቲ ባይታታት፣ ማስኬራ ግድነታዊ ኣይኮነን። አብ ደገ ጥራይ ኣቲ ርሕቕት ክኸተል ኣለዎ። ርኩብ ዘለዎ ስፖርት ክልኩል እዩ። ካብዞም ሕጋዊ ዘይተተንከፉ ቆልዑት ትሕቲ 16 ዓመት እየም።

አብ ሞያዊ ዓውዲ ስፖርትን ባህልን መላመዲታትን ውድድራትን ከምኡውን ምልምማድን ኣቀራርባታትን ፍቐዳት እየም። አብ ምድራፍ ብፍላይ ብዙሓት ንጣባት ስለዝወጹ ናይ ተልመዴን መዘምራናት ክልኩላት እየም፣ ሞያውያን መዘምራናት ክላመዱ ግና ይፍቐድሎም።

ንባራትን ቤት-መግባታትን አየኖት ሕጋዊ ብቅዓት እየም፤

- እቲ ናይ ኣጋይሽ ጉጅለ ብዝለዓለ 4 ሰባት ንኣደ ጣውላ ክጠልብ ይፍቐሉ። ቆልዑት ዘለዎም ወለዲ ብእኡ ኣይተተንከፉን።
- ናይ እገዳ እዋን ካብ ሰዓት 11 ድ.ቀ. ክሳብ 6 ቅ.ቀ. እዩ።
- ናይ ኮፍ ምባል ግዴታ አብ ቤት-መግባታትን ባራትን፣ መስተን መግብን ጥራይ ብኮፍ ምባል ክውሰድ ይፍቐድ።

አየኖት ሕጋዊ ንዲስኮታትን ክፍልታት ሳዕስዒትን ብቅዓት እየም፤

መስርሕ ዲስኮታትን ናይ ሳዕስዒት ድካውንትን ከምኡውን ምክያድ ፍጻሜታት ሳዕስዒት ክልኩል እዩ።

Homeoffice

ብዝተኸለሉም ካብ ገዛኹም ስርሑ ኢኹም። ሸዑ ርክባት ከምኡውን ምዝርጋሕ ኣቲ ቫይረስ እናወሓዱ ይኹዱ።

ንካብ ገዝኡም ክሰርሑ ዘይክእሉ ሰራሕተኛታት ዝስዕብ ሕገ ስራሕ ብቐዕ እዩ፣ እቲ ኣስራሒ ንጥዕና ሰራሕተኛታት ብዝምልከቱ ስጉምትታት ክከላኸል ግዴታ ኣለዎ።

ተወሰኽቲ ሓበሬታታት

ቀጻሊ ሓበሬታ ኣብ ኣደ ቋንቋይ ኣበይ ክረከብ እኽእል፤

አብቲ ሓበሬታ መርብብ ኢንተርነት [migesplus.ch](https://www.migesplus.ch) ብዛዕባ ኮቪድ-19 ከምኡውን ብዛዕባ ካልኣት ናይ ጥዕና ኣርእስትታት ብዙሕ እሙን ቀጻሊ ሓበሬታ ክትረኽቡ ኢኹም። <https://www.migesplus.ch/themen/neues-coronavirus-covid-19>

ሓገዝ ምርካብ።

አብ ሕክምና ቋንቋይ ዘይዛረቡ ወይ ዘይርድኡ እንተኾይኖም እንታይ ክገብር እኽእል፤

ካብ መጀመርታ ኣትሒዝኩም ተራጓማይ ወይ ተርጓሚት ክግበረልኩም ሕተቱ። ብተለፎን ውን ናይ ምትርጓም ኣገልግሎት ኣሎ። ሞያውያን ተርጓምቲ ክጽውዑ እንተኾይኖም፣ ንቤተሰብኩም ንክትርጉምልኩም ናብ ሕክምና ክትሕዝዎም ኣየድልዩኩምን። ብኸምዚ ካብ ልብዓ ክድሕኑ ይኽእሉ። አብ መስርሕ ሕክምና ንክርድኡኩምን ንክልኡት ክተረድኡን መሰል ኣለኩም።

አብ ገዛ ክትጸንጡ ትግዲዱ ኣለኹም ዲኹም፣ ኣስፔዛ ወይ መድሃኒት የድልዩኩም ድዩ፤ ንክልኡት ክትሕግዙ ትደልዩ ዶ፤

አብ ከባብኹም ተዓዘቡ ወይ ረኣዩ።

- ሓገዝ ከገብሩልካ ዝኸለሉ ሰባት ክትሓትት ምኽኣልኩም፤
- ወይ ንኸልኡት ሰባት ሓገዝኩም ከተበርኩቱ ምኽኣልኩም፤

ካልኡት ተኸእሎታት፡

- ንምምሕዳር ከተማኹም(ገማይንደ) ወይ ንከተማዊ ምምሕዳር ተወከሱ
- «Five up» ዝብሃል ኤፕ ተጠቐሙ
- ኣብ ዝስዕብ ሓበሬታ መርበብ ረኣዩ www.hilf-jetzt.ch / www.aide-maintenant.ch

ብዝቐጸለ ብቐዓት ዘለው፡ ናይ ጽሬትን ኣደብን ሕጋጋት ኩሉ ግዜ ክኸተሉ ኣለዎም።

ትሻቕሉ ዲኹም ወይ ምስ ዝኸነ ሰብ ምዝራብ የድልየኩም ድዩ፡

ኣብዚ ሓበሬታ ክትረኽቡ ትኸእሉ፡

- ኣብ ኢንተርነት ብ www.dureschnufe.ch / www.santepsy.ch / www.salutepsi.ch
- ኣገልግሎት ምኽሪ ብስልኪ ቁጽሪ 143 (Die Dargebotene Hand)

ኣብ ገዛ ኣብ ድንገት ዘለኹም ኮይኑ ይስምዓኩም ድዩ፤ ሓገዝ ወይ ምክልኻል ትደልዩ ዲኹም፡

- ቁጽርታት ተሌፎንን ኣድራሻታት ኢመይልን ንስመ-ስውር ኣገልግሎታት ምኽርን ሓለዋን ኣብ ምሉእ ስዊዘርላንድ ብዝስዕብ ክትረኽቡ ትኸእሉ። www.opferhilfe-schweiz.ch / www.aide-aux-victimes.ch / www.aiuto-alle-vittime.ch።
- ኣብ **ህጹጽ እዋን** ናብ ፖሊስ ደውሉ፤ ቁጽሪ ተሌፎን **117**

ተወሰኹቲ ኣገደስቲ ቁጽርታት ተሌፎን፡

- ቁጽሪ **ህጹጽ እዋን** ኣምቡላንስ **144**፤ እዚ ቁጽሪ ኣብ ሙሉእ ስዊዘርላንድ ንኹሉ ህጹጽ ሕክምናዊ ጉዳያት ለይትን መዓልትን ይሰርሕ።
- **መስመር ሓበሬታ** ሓድሽ ኮሮናቫይረስ፡ ብቐጽሪ ተሌፎን **058 463 00 00** ንሓድሽ ኮሮናቫይረስ ዝምልከቱ ሕዳታት ይምለሱ።
- ናይ **ገዛ ሓኪም እንተዘይብልኩም፡ Medgate** ብቁጽሪ **0844 844 911** ኩሉ መዓልትን ለይትን ንዓኹም ይርከብ እዩ።

ማስኬራታት

ኣብ ስዊዘርላንድ ኣብ ብዙሓት ቦታታት ግዴታ ማስኬ ብቐዓት ኣለዎ። ብሓፈሽኡ ዝስዕብ ይብቐዕ፡ ኣብ ገዛኹም እንተዘይኮይኑን ካብ ካልኡት ሰባት ርሕቀት ንቀጻሊ ክትኸተሉ እንተዘይከኢልኩም፡ ማስኬ ተኸድኑ ኢኹም። እቲ ማስኬራ ንኣፍንጫን ኣፍን ኩሉ ግዜ ክሸፍን ኣለዎ።

ምኽዳን ማስኬራ ኣብ ህዝባዊ ቦታ ብቀዳምነት ንመከላኸሊ ካልኡት ሰባት እዩ ዝኸውን። ሓደ ዝተለበደ ሰብ ድሮ ክልተ መዓልታት ቅድሚ ምቕልቃል ምልክታት ከይፈለጠ ተላጋቢ ክኸውን ይኸእል። ኣብ ጸቢብ ቦታ ኩሎም ማስኬ እንተዘኸደኑ፡ ኩሉ ሰብ ካብቶም ካልኡት ተኸላኺሉ። ብምኽዳን ማስኬ 100 ሚእታዊት መከላኸሊ ኣይተወሃበን ግን ምዝርጋሕ ሓድሽ ኮሮናቫይረስ ብኸምኡ ይዝሕል።

ግዴታ ማስኬ ኣበይ ብቐዓት ኣለዎ፡

- ግዴታ ማስኬ ኣብ ህዝባዊ መገዳዎም ከምኡ ድማ ኣብ ነፋሪት፡ ኣብ ዝስዕቡ መገዳዎምታት ከምኡ'ውን ኣብ ዝስዕቡ ቦታታት ህዝባዊ ትራፊክ ማስኬ ክትኸደኑ ኣለኩም፡
 - ባቡር፡ ትራም፡ ኣውቶቡስ
 - ባቡራ ገመድን ጎቦን
 - መርከብ
 - ነፋሪት (ኩሎም ኣብ ስዊዘርላንድ ዝብገሱን ዝዓልቡን ናይ መስመርን ቻርተርን በረራታት)
 - ኣብ ፕሮንስ፡ መደበራት ትራምን ኣውቶቡስን፡ ዋላ ኣብ ደገ እንድሕር ኮይኖም
 - ኣብ መደበራት ባቡር፡ መዓርፎታት ነፈርቲ ከምኡ'ውን ካልኡት መእተዊ ቦታታት ናይ ህዝባዊ መገዳዎም፡ እዚ እም ቦታታት ዋላ ኣብ ደገ ይሃልዉ።
- **ግዴታ ማስኬ ኣብ ምሉእ ስዊዘርላንድ ኣብ ብወግዒ ዝርከቡ ውሽጢ ቦታታት፡** ኣብ ኩሎም ብወግዒ ዝርከቡ ቦታታት ትካላትን ኩባንያታትን ማስኬ ክኸደኑ ኣለዎ። እዚ ዋላ ውሽጣዊ ዋላ ግዳማዊ ቦታታት ይምልከት እዩ። እዚ እም ንኣብነት ዝስዕቡ እዮም፡
 - ድኳውንቲ፡ ናይ ምሽማት ማእከላት፡ ባንክታትን ናይ ቡስጣ ጨናፍርን
 - ቤተ-መዘከራት፡ ቤተ-መጻሕፍትታት፡ ሲነግታት፡ ትያትርን ናይ መድረኽ ዘለዎም
 - ናይ ቤት-ገርድሽን ቦታኒካውን ጀርዲናት ከምኡ'ውን ናይ እንስሳታት መናፈሻታት
 - ቤተ-መግብታት፡ ቤተ-መስተታት/ባራት፡ ናይ ጣላዕ ሳሎናትን ሆተላትን (ብዘይካ ናይ ጋሻ ክፍልታት)
 - ናይ መእተውን ባይታን ክፍልታት ናይ መሓምበሲታት፡ ቀጽርታት ስፖርት ከምኡ'ውን ናይ ስፖርት ማእከላት
 - ትካላት ጥዕና፡ ቤትጽሕፈታት ሓኪም ከምኡ'ውን ብወግዒ ክርከቡ ዝኸእሉ ቦታታት ሆስፒታልን ዐቕባታት ክንክንን
 - ቤተ-ክርስቲያናትን ሃይማኖታውያን ትካላትን
 - ማሕበራዊ ትካላት፡ ጨናፍር ኣገልግሎት ምኽሪ ከምኡ'ውን ክፍልታት ኣውራጃ
 - ንተዓዘብቲ ዝርከቡ ቦታታት ህዝባዊ ምምሕዳር፡ ከም ንኣብነት ማሕበራውያን ኣገልግሎታት፡ ቤት-ፍርድታት ከምኡ'ውን ንተዓዘብቲ ዝርከቡ ፓርላመንት ወይ ከተማዊ ኣኼባታት ዘካየዱ ውሽጣውያን ክፍልታት

- ዕዳጋታት፣ እንተላይ ናይ ልደት ዕዳጋታት
- **ግዴታ ማስከ አብ ህዝባዊ ቦታ።** አብ ህዝባዊ ቦታ፣ ከም ንኣብነት ጎደናታት፣ ትሮትዋር፣ መናፈሻታት፣ መጻውቲ ቦታታት፣ ናይ ማስከ ግዴታ ከምቲ ዝስዕብ ብቐጥታ ኣለዎ።
 - አብ ብዙሕ ትራፊክ ዘለዎም ቦታታት እግረኛ ናይ ማእከላት ከምኡ'ውን ውሽጢ ቁሽታት።
 - ብዙሓት ሰባት ዘለዎ 1.5 ሜትሮ ካብ ካልኣት ሰባት ክኸተል ዘይከኣለሉ ዝኾነ ቦታ። እዚ ውን ኣዕሩኽን ኣዝማድን ኣብ መንገድኹም እንተተራኹቡ ከምኡ'ውን ርሕቕት ክትኸተሉ እንተዘይትኸእሉ ኮይንኩም ብቐጥታ እዩ።
- **ግዴታ ማስከ አብ ውሽጢ ክፍልታት ኣብ ስራሕ።** ኣብ ስራሕ ኣብ ኩሎም ውሽጣውያን ክፍልታት ማስከ ክትኸደኑ ኣለኩም። ኣብ ሓዲ ዝተገለለ ክፍሊ እንተትሰርሑ ወይ 1.5 ሜትሮ ዝኸውን ርሕቕት ካብ ካልኣት ሰባት ክትኸተሉ እንተትኸእሉ፣ እዚ እም ሕጋጋት ኣይምልከቱኩምን። እነላይ ብምኽንያት ውሕስነት ማስኬራ ክትኸደኑ እንተዘይትኸእሉ።
- **ግዴታ ማስከ ኣብ ካልኣይ ደረጃ II።** ኣብ ካልኣይ ደረጃ II፣ ከም ንኣብነት ኣብ ጊምናዝዩማት (ላዕለዎት ቤት-ትምህርትታት)፣ ሞያውያን ቤት-ትምህርትታት ከምኡ'ውን ናይ ኪኢላ ቤት-ትምህርትታት ግዴታ ማስከ ብቐጥታ እዩ። መንእሰያት፣ መምህራን ከምኡ'ውን ቀጻልቲ ስራሕተኛታት ማስከ ክኸደኑ ኣለዎም። ግዴታ ማስከ ኣብ መንጎ ትምህርቲ ከምኡ'ውን ኣብ ውሽጥን ኣብ ልዕልን ቀጻሪ ቤት-ትምህርቲ ብቐጥታ እዩ።

ንእኸቲ ቆልዑትን ካልኣት ሰባትን ፍሉይ ሕጋጋት ኣለው። ትሕቲ ዓሰርተክልተ ዝገበሩ ቆልዑት ማስከ ክኸደኑ ኣየድልዮምን። ብዝተረፈ ብፍልይ ዝበሉ ምኽንያታት፣ ብሕልፊ ብሕክምናዊ ምኽንያት፣ ማስከ ክኸደኑ እንተዘይከእሉ ግዴታ ማስከ ውን የብሎምን።

ማስኬራ እንተዘይብለይ፣ ብሻርባ ገጽን ኣፍንጫን ወይ ብመንዳል/ጨርቂ ክሸፈን እኽእል ዶ።
 ኣይፋል፣ ብሻርባ ወይ ብጨርቂ ግዴታ ማስኬራ ክርከብ ኣይከእልን። ሻርባ ብእኹል ካብ ልብዓ ኣይከላኸልን እዩ ከምኡ'ውን ንካልኣት ሰባት ውን ብእኹል ኣይከላኸልን። ናይ ጽሬት ማስኬራ ወይ ብኢንዱስትሪ ዝተሰርሐ ማስኬራ ዓለባ ክኸደን ኣለዎ።

መገኛታት / መእተዊ ኣብ ስዊዘርላንድ

ካብ 6 ሓምለ 2020 ንደው ካብ ፍልይ ዝበሉ ቦታታት ምስ ኣተኹም ኣብ ስዊዘርላንድ 10 መዓልታት ኣብ ኳራንቲይን ክትከዱ ግዴታ ኣለኩም።

እዚ ስጉምትታት ንመትከል ሕጋጋት ምክልኻል ሓድሽ ኮሮናቫይረስ (Covid-19) ኣብ ኣህጉራዊ መገናኛታት እዩ ዝኸልከል ከምኡ'ውን ንመእተዊ ካብ ልዕል ዝበለ ርክሳ ልብዓ ናይ ኮሮናቫይረስ ዘለዎም ሃገራት ወይ ቦታታት ብቐጥታ ኣለዎ።

መእተውኹም ኣብ ውሽጢ ክልተ መዓልታት ነቲ [ዝምልከት ክፍለሃገራዊ ቤትጽሕፈት](#) ሓብሩ ከምኡ'ውን መምርሒታት ናይዚ ቤትጽሕፈት ተኸተሉ።

እቲ ንኳራንቲይን ዝኣቢ ወይ ናይ ምሕባር ግዴታ ዘይኸተል ብሕጊ ኤፒድሚዮሎጂ ጥሕስት እዩ ዝገብር፣ እዚ ኮኣ ብመቐጻዕቲ ክሳብ 10.000 CHF ክቐጻዕ ይከእል።

ልዕል ዝበለ ርክሳ ልብዓ ናይ ኮሮናቫይረስ ዝሕዝ ዝርዝር ሃገራትን ቦታታትን፣ እንተላይ ክፍለሃገራውያን ርክባት ከምኡ'ውን ፍሉይ ውሳኔታት ግዴታ ኳራንቲይን ኣብዚ ክትረኽቡ፣ www.bag.admin.ch/einreise

መርመራታት ኮሮናቫይረስ ከምኡ'ውን Contact Tracing ንልብዓታት ጠጠው ክብሉ እዮም።

እዚ እም ክልተኣም ስጉምትታት ስለምንታይ ክንድቲ ኣገደስቲ እዮም።

ብዝተኸለለ መጠን «ንቡር» ህይወት ከካየድ ንክኸእል፣ ኩሎም ምልክታት ሕግም ዘለዎም ሰባት ብዝቐልጠፈ መርመራ ሓድሽ ኮሮናቫይረስ ክገብሩ ኣለዎም - እንተላይ ፍክስ ዝበሉ ምልክታት እንተለው። ብዝተረፈ ካብቲ ምምርማር ንተወሳኺ ኩሎም ሰባት ሓበሬታኣም ንክርከቡ ክቐርቡ ኣለዎም፣ ንኣብነት ኣብ ቤት-መግቢ። ዋላ ጥዕና ከምዘለዎም እንተዘሰምሩም ዝተለቡዱ ሰባት ድሮ ተላጋቢ ክኾኑ ስለዝኸእሉ።

መርመራታት ከምኡ'ውን Contact-Tracing ብኸምኡ ልብዓታት ጠጠው ክብሉ።

እቲ መርመራ ኮሮናቫይረስ ኣወንታዊ ውጽኢት እንተለዎ እቲ Contact Tracing ክጅምር እዩ።

- እቶም ክፍለ-ሃገራዊ-ያን ቤትጽሕፈታት ብሓንጻብ ምስቲ ዝተለበደ ሰብ ምስ መን ርክብ ከምተገሩ ከረጋግጹ እዮም።
- እቶም ቤትጽሕፈታት ነቶም ሰባት ርክብ ብዛዕባ ክኸውን ዝኸለል ልቦዳ ከምኡ'ውን ብዛዕባ ቀጻሊ ኣክያይዳ ይሕብሩ።
- እዚ እም ሰባት ዋላ ምልክታት እንተዘይብሎም ኣብ ኳራንተይን ክህልዉ ኣለዎም። እዚ ካብ ዝሓለፈ ርክብ ምስ ልቦዳ ዝነበሮ ሰብ ዓሰርተ መዓልታት ብቐጻት ኣለዎ።
- ኣብ መንጎ እዚ እምን ልቦዳ እንተ ዘይተረጋገጹ፣ እቶም ምምሕዳራት ነቲ ኳራንተይን ክስርዙ እዮም።

ስዊስ ኮቪድ ኣፕ (SwissCovid App)

ብሓገዝ ናይ ስዊስ ኮቪድ ኣፕ (SwissCovid App) ዝብሃል ናይ ሞባይል ኣፕ: ካብ ቁጽጽርና ወጻኢ ዝኾነ ምትሕልፋኛ ናይ ሓድሽ ኮሮናቫይረስ ክንገኪ ንደሊ። ነዚ ስዊስ ኮቪድ ኣፕ (SwissCovid App) ዝጥቀሙ ሰባት እንዳበዝሑ ምስዝኾኑ እቲ ጥቕሙ እንዳዓበዩ ይኸይድ። ንዊሕ ግዜ እንተወሓደ ኣብ ጥቕሙ ኣደ ድሒሩ/ሮም

ምስተመርመረ/ሩ ብቫይረስ ከምዝተለኸፈ/ፋ ዝተረጋገጸ/ሎም ሰብ/ሰባት ዝጽንሑ ሰብ: ንተኸእሎ ናይ ምልካኛ ዝምልከትን ጉዳዩ ውን ከመይ ከምዝቐጽል ዝገልጽ ሓበሬታ ብመንገዲ ኣፕ ከወሃቦ እዩ። ውልቃውነት ክሕሎ እዩ። ምጥቃም ናይዚ ኣፕ ብወለንታን ብዘይ ክፍሊትን እዩ። እዚ ኣፕ ካብ ኣፕ-ስቶር (App-Store) ናይ ኣፕል (Apple) ከምኡውን ካብ ጉግል ፕላይ ስቶር (Google Play Store) ክወርድ ይኸእል።

ስዊስ ኮቪድ ኣፕ (SwissCovid App) ሰንሰለት ለበዳ ብቐልጠፍ ንኸቋረጽ ይሕግዝ

ስዊስ ኮቪድ ኣፕ (SwissCovid App) ዝብሃል ናይ ሞባይል ኣፕ (ኣንድሮይድ/ኣይፎን) እዚ ሓድሽ ኮሮናቫይረስ ንኸዕገት ይሕግዝ። ከም ተወሳኺ ናይቲ ንቡር ክትገብር «Contact Tracing» የገልግል። እዚ ማለት ብደረጃ ዞባ ዝካየድ ተመሊሲኻ ንዝግበር ምክትታል ናይ ሓድሽ መልክፍቲ፣ ይጠቅም። ብኸምዚ መንገዲ እቲ ሰንሰለት ለበዳ ንኸቋረጽ ይሕግዝ።

ስዊስ ኮቪድ ኣፕ (SwissCovid App) ኣብ ኣፕ-ስቶር (App-Store) ከምኡውን ካብ ጉግል ፕላይ ስቶር (Google Play Store) ይርከብ (ብቋንቋታት፣ ጀርመንኛ፣ ፈረንሳይኛ፣ ጥልያንኛ፣ ሪቶሮማኒኽ፣ ኣልባንሽ፣ ቦስንሽ፣ እንግሊዝኛ፣ ክሮኣትሽ፣ ፖርቱጋላይኛ፣ ሰርብኛ፣ ስፓንኛ፣ ቱርክኛን ትግርኛን ይመጹ እዮም።)

- [Google Play Store ን Android](#)
- [Apple Store ን iOS](#)

ምጥቃም ስዊስ ኮቪድ ኣፕ (SwissCovid App) ወለንታውን ብዘይ ክፍሊትን እዩ። ነዚ ኣፕ ዘውርድዎን ዘዘውትርዎን ሰባት እንዳበዝሑ ምስዝኾኑ፣ ነዚ ሓድሽ ኮሮናቫይረስ ኣብ ምዕጋት ዘለዎ ጥቕሚ እንዳዓበዩ ይኸይድ።

ስዊስ ኮቪድ ኣፕ (SwissCovid App) ከመይ ይሰርሕ።

ኣብ ኣፕል (Apple) ወይ ኣንድሮይድ (Android) ሞባይል ስዊስ ኮቪድ ኣፕ (SwissCovid App) ኣውርዱ። ድሕሪኡ ብሎቱዝ (Bluetooth) ካብ ምውላዕን ሞባይልኩም ምሳኹም ምሓዝን ንላዕሊ ትገብርዎ ነገር የለን። እታ ሞባይል ብብሎቱዝ (Bluetooth) ጌራ ሕቡእ ናይ ኣይዲ (IDs) ሓበሬታ (Prüfsummen) ክትሰድድ እዩ። እዚ ነዊሕ፣ በብዓይነቱ ስሩዓት ዘይኮኑ ምልክታት ዝሓዘ ሰንሰለት ናይ ኮድ እዩ። ድሕሪ ክልተ ሰሙን ኩሎም ኣቶም ሓበሬታታት/ኮዳት (Prüfsummen) ቀጥታ ካብቲ መሳርሒ ክድምስሱ እዮም።

እቲ ኣፕ ስም ብዘይምጥቃስ ግዜን ርክብታትን ምስ ካልኣት ሞባይል ይዕቅን። ቀረባ ርክብ እንተኣኑ ይምዝግብ (ትሕቲ ሜትሮን ፈረቓን ርክብ) ከምኡውን ብጠቐላላ ኣብ ውሽጢ ሓደ መዓልቲ ካብ 15 ደቂቕ ንላዕሊ)። እዚ ምስዝኸውን ቫይረስ ተሓላፊ ንኸኸውን ተኸእሎ ኣሎ።

ምሕባር ብኸምዚ ይካየድ

ተጠቃሚ ናይ ስዊስ ኮቪድ ኣፕ (SwissCovid App) ብመንገዲ ሕክምናዊ መርመራ ብኮሮናቫይረስ ተለኸፈ ከምዝኾነ ምስዝረጋገጸ፣ ካብ ዝምልከቶም ዞባውያን ቤት ጽሕፈታት ኮድ ይቐበል (ኮቪድኮድ)። በዚ ኮድ ጥራይ እዩ እዚ ሰብ ነቲ ናይ መልእኸቲ ኣገልግሎት ናይቲ ኣፕ ክጀምሮ ዝኸእል። በዚ ጌሩ ነቶም ኣብቲ ሕግም ዝተሓላለፉ ግዜ (ክልተ መዓልቲ ቅድሚያ ምቅላዕ ናይ ሕግም ምልክታት) ቀረባ ርክብ ምስኡ ዝገበሩ ካልኣት ተጠቀምቲ ኣፕ ክጠንቅቑም እዩ። ነቲ ኮድ ብምእታው እቲ መልእኸቲ ቀጥታ ስም ብዘይ ምጥቃስ ይመሓላለፍ።

እቶም ዝተሓበሩ ሰባት ናብቲ ኣብቲ ኣፕ ዝርከብ ናይ ሓበሬታ መስመር ተሌፎን ደዊሎም ነቶም ዝስዕቡ ስጉምታት የጻርዩ። ውልቃውነት ኣብ ዝኾነ እምን ሕሎው እዩ። ሓደ ዝተሓበረ ሰብ ድሮ ምልክታት ናይ ሕግም ምስዝህልዎ፣ ኣብ ዝህ ኮፍ ክብል፣ ምስ ካልኣት ርክብ ከወግድ፣ ናይ ኮሮናቫይረስ ፍተሻ ክገብር (Coronavirus-Check) ወይ ንኣኪሙ ክድውል ይግብኡ።

በዚ ናይ ምትሕብባር ኣካይዳ ኩላትና ሰንሰለት ለበዳ ንኸቋረጽ ክንሕግዝ ንኸእል።

ሓለዋ ናይ ውልቃውነት

ስዊስ ኮቪድ ኣፕ (SwissCovid App) ዝእከቦ ሰንዳት ኣብቲ ናይ ውልቅ ሞባይል ጥራይ እዩ ዝዕቀብ። ኣብ ዝኾነ ማእከላዊ ዓቓቢ ወይ ቀዳሒ ቦታ ወይ ሰርኸር ዝኾነ ሓበሬታ ብዛዕባ ሰባት ወይ ሰባት ዝርከቡሉ ቦታታት ኣይሰድድን እዩ። ብኸምዚ መንገዲ ዝኾነ ሰብ ምስ መንገን ኣበይን ርክብ ከምዝገበረ ከምስራሕ ኣይክእልን እዩ። እዚ ናይ ኮሮናቫይረስ ቅልውላው ምስሓለፈ ወይ እቲ ኣፕ ዘይጠቐሚ ኮይኑ ምስዝርከብ፣ እቲ ሲስተም ክእለ እዩ።

ተኸእሎ ናይ ምልክፍቲ ከምዘሎ ካብ ስዊስ ኮቪድ ኣፕ (SwissCovid App) መልእኸቲ መጽደኒ። ሕክምናዊ መርመራ ክገብር መሰል ኣለኒ ዶ።

እው። ተኸለሎ ናይ ምልክፍቲ ከምዘሎ መልእኽቲ ምስ መጻኡም፡ ብዘይ ክፍሊት ሕክምናዊ መርመራ ንኸትገብሩ መሰል ኣለኩም።

እዚ መርመራ ዝተለኸፉ ግን ምልክታት ሕማም ገና ዘየርእዩ ሰባት ንኸልለዩ የገልግል። እንተቐልጢፉ 5 መዓልቲ ድሕሪ ተኸለሎ ናይ ምልክፍ ክግበር ይግባእ።

ብውጽኢት መርመራ ብቫይረስ ተለኺፍኩም ምዃንኩም ምስዝረጋገጽ፡ እቲ ዝምልከቶ ዘባዊ ትካል ከውከሰኩም እዩ፡ ከምኡውን ነቶም ዝስዕቡ ስጉምታት ክገልጸልኩም እዩ። እዚ ምትሕልላፍ ቫይረስ ንኸዕገት ይሕግዝ።

ተኸለሎ ናይ መልክፍቲ ከምዘሎ ምስተሓበርኩ ኣብ ገዛ ኮፍ ክብል እንተወሲኒ ደምዘይ ክቐጽል ድዩ።

ተኸለሎ ናይ መልክፍቲ ከምዘሎ እንተተሓበርኩም ናብ ናይ ስዊስ ኮቪድ ናይ ሓበሬታ መስመር ተሌፎን (ቁጽሪ ተሌፎን ኣብቲ ኣፕ ምስቲ ሓበሬታ ይርካይ እዩ) ደውሉ። ኣብኡ ንኸምዚ ዓይነት ሕቶታት ዝምልከት ምኽሪ ክትረኽቡ ትኸእሉ።

ተኸለሎ ናይ መልክፍቲ ከምዘሎ ስለዝተሓበርኩም ኣብ ገዛ ኮፍ ክትብሉ እንተወሲንኩም፡ ብሓፈሽኡ ኣስራሒኹም ደምዘ ቀጺሉ ክኸፍለኩም ኣይግደድን እዩ።

ብዝምልከቶም ዘባዊ-ያን ቤትጽሕፈታት ዝተኣዘዘ ምውሻብ ጥራይ እዩ መሰል ምቕጻል ናይ ደምዘ ዝህብ።

እቲ ሓድሽ ኮሮናቫይረስ እንታይ እዩ። SARS-CoV-2 እንታይ ድዩ ኮቪድ-19 ውን እንታይ እዩ።

እቲ ሓድሽ ኮሮናቫይረስ መዓለታ 2019 ኣብ ቻይና ብሰንኪ ዘይንበር ውህላ ናይ ሳንቡኣ ነድርታት ኣብታ ኣብ ማእከል ቻይና ዘላ ከተማ ዉሃን ተረጋጊጹ። እቲ ቫይረስ SARS-CoV-2 ዝብሃል ስም ተዋሂቡ ከምኡውን ምስቲ «Middle-East Respiratory Syndrome» MERS ከምኡውን ምስ «ብርቱዕ ክሩር ምስትንፋሳዊ ምልክት ሕማም» SARS ኣብ ሓደ ስድራ ኣትዩ።

እቲ WHO ነቲ ብሓድሽ ኮሮናቫይረስ ዝወጸ ሕማም ኣብ 11 ሰካቲት 2020 ወግዓዊ ስም ሂቡዎ፡ ኮቪድ-19፡ ብሓጺሩ «coronavirus disease 2019» ወይ ብትግርኛ «ሕማም ኮሮናቫይረስ 2019»።

ናይ ሕጂ ዘለው ሓበሬታታት እቲ ቫይረስ ካብ እንስሳታት ናብ ሰባት ከም ተመሓላፊ ከምኡውን ሕጂ ካብ ሰብ ናብ ሰብ ከምዝመሓላፈ ዘሎ የፍልጡ እዮም። ከባብይዎ መበቑሎ ምናልባት ናይ ዓሳን እንስሳን ዕዳጋ ኣብ ከተማ ዉሃን እዩ ኔሩ፤ ቻይናውያን በዓል መዚታት ነዚ ዕዳጋ ኣብ መንጎኡ ዓጺኦም።

ተወሰኸቲ ሓበሬታታት፦ www.bag-coronavirus.ch
www.bag.admin.ch/neues-coronavirus
(ጀርመንኛ፣ ፍራንሰኛ፣ ጣልያንኛ፣ እንግሊዝኛ)

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Bundesamt für Gesundheit BAG
Office fédéral de la santé publique OFSP
Ufficio federale della sanità pubblica UFSP
Federal Office of Public Health FOPH

Swiss Confederation